

14.05.2018

Pöytäkirjanote tarkasta-
maton

PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Sosiaali- ja terveysministeriö
Kolimaa Maire
PL 33 (Meritullinkatu 8)
00023 VALTIONEUVOSTO

§ 344

Lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle hallituksen esitysluonnok- sesta laiksi korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

HEL 2018-004604 T 03 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus antoi sosiaali- ja terveysministeriölle seuraavan lau-
sunnan hallituksen esitysluonnoksesta laiksi korkeakouluopiskelijoiden
opiskeluterveydenhuollosta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi:

Korkeakouluopiskelijoiden terveystutkimuksen mukaan yliopisto- ja am-
mattikorkeakouluopiskelijoiden koetussa sairastavuudessa ja tervey-
dentilassa ei ole nähtävissä eroa ja tästä syystä yhteneväisten terveys-
palvelujen järjestäminen on perusteltua.

Vuosina 2011-2014 tehdyn kokeilun perusteella Ylioppilaiden tervey-
denhoitosäätiön YTHS-malli soveltui hyvin ammattikorkeakouluopiskeli-
joiden opiskeluterveydenhuollon toteuttamistavaksi niin opiskelijoiden
kuin palveluntuottajienkin näkökulmasta. Kokeilun suunnittelu- ja toi-
meenpanoryhmän mukaan opiskeluterveydenhuollon erityisluonteen
vuoksi on perusteltua, että korkeakouluopiskelijoiden opiskelutervey-
denhuollon palvelujen tuotanto olisi valtakunnallista ja opiskelutervey-
denhuoltoon erikoistunutta.

Lisäksi YTHS-mallilla toteutettavaa opiskeluterveydenhuollon palvelu-
jen laajentamista myös ammattikorkeakouluissa opiskeleviin puoltaa
useiden kuntien haasteet opiskeluterveydenhuollon kokonaisuuden jär-
jestämisessä. YTHS:llä on valtakunnallista opiskeluterveydenhuoltoa
varten valmiina osaaminen, hyvin toimiva ketju, verkostot ja toiminta-
mallit.

Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon irrottaminen maa-
kunnista poikkeaa maakunta- ja sote-uudistuksen tavoitteesta koota
maakuntien järjestämisvastuulle laajasti sosiaali- ja terveydenhuollon

14.05.2018

Pöytäkirjanote tarkasta-
maton

PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI

palvelut. Poikkeus maakunta- ja sote-uudistuksen yleisistä tavoitteista on perusteltu, sillä siten voidaan ottaa huomioon korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon erityispiirteet. Poikkeus mahdollistaa opiskeluterveydenhuollon YTHS-mallille ominaisen valtakunnallisesti yhtenevän palvelurakenteen. Mallin etuja ovat opiskeluterveydenhuollon palvelujen hyvä saatavuus ja tarpeenmukainen toteutuminen eri opiskelupaikkakunnilla sekä opiskelijoiden vaikuttamismahdollisuudet. Etuina ovat myös laadunvarmistusjärjestelmä ja opiskeluterveydenhuoltoon erikoistunut organisaatio. Keskitetty opiskeluterveydenhuollon organisaatio mahdollistaa lisäksi koordinoitun toiminnan johtamisen ja yhtenäiset tukiprosessit.

Kansaneläkelaitoksen (Kela) järjestäjäroolia puoltaa mm. se, että Kelalla on kokemusta opiskeluterveydenhuollon valtakunnallisesta maksutuksesta, seurannasta ja valvonnasta. Kela on myös riittävän suuri järjestäjänä reagoimaan mahdollisiin erityistilanteisiin. Viranomaisena Kela pystyy hoitamaan veroluonteisen terveydenhoitomaksun keräämiseen.

Esitetty YTHS:n toiminnan ja talouden volyymin kasvu on huomattavan suuri. YTHS:n piiriin kuuluvien korkeakouluopiskelijoiden lukumäärä kasvaa nykyisestä noin 130 500 opiskelijalla. Samalla toimintakulut nousevat 38 miljoonasta 84 miljoonaan euroon vuoden 2020 tasossa arvioituna.

YTHS:n vuosittaisista toimintakustannuksista esitetty korkeakouluopiskelijoiden terveydenhoitomaksu kattaa 23 prosenttia eli 19,3 miljoonaa euroa. Terveydenhoitomaksu on veroluonteinen ja siten riippumaton siitä, käyttääkö opiskelija lainkaan opiskeluterveydenhuollon palveluja. Opiskelijoiden kokonaisrahoitusosuus säilyy nykytilaan verrattuna ennallaan. Se koostuu terveydenhoitomaksun ja käyntimaksujen sijasta ainoastaan veroluonteisesta terveydenhoitomaksusta. Esityksen mukaan valtio kattaa korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon kustannuksista noin 64,7 miljoonaa euroa.

Koska kuntien järjestämä opiskeluterveydenhuolto ammattikorkeakouluopiskelijoille ei arvion mukaan ole tällä hetkellä samalla tasolla kuin yliopisto-opiskelijoiden saamat palvelut, toiminnan laajentaminen ja palvelutason määrättyminen nykyisen YTHS:n toiminnan mukaisesti aiheuttaa lisäkustannuksia.

Rekrytointi- ja investointitarve on merkittävä. Ammattikorkeakouluopiskelijoiden ottaminen palvelujen piiriin edellyttää YTHS:n mukaan 30 uuden toimipisteen ja 53 hammashoitoyksikön perustamista. Uusia työpisteitä tulee perustettavaksi 280 ja uusia työntekijöitä tarvitaan 350.

14.05.2018

Pöytäkirjanote tarkasta-
maton

PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Todennäköisesti YTHS pyrkii rekrytoimaan erityisesti kuntien ammatti-
korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollossa työskentelevää
opiskeluterveydenhuollon henkilöstöä.

Jos YTHS:n voidaan arvioida toimivan tehokkaammin ja vastaavan am-
mattikorkeakoulussa opiskelevien terveydenhuollon tarpeisiin aiempaa
paremmin, lopullinen nettovaikutus julkisen talouden sosiaali- ja tervey-
denhuollon menokehykseen voi pienentyä erityisesti muiden palvelujen
käytön vähentymisen kautta. Tämä edellyttää, että tarpeetonta päälle-
käistä terveystalouden käyttöä ei tule ja että opiskeluterveydenhuollon
tehostumisella voidaan muutoinkin vähentää muuta terveystalouden
käyttöä. Tästä syystä YTHS:n ensisijaista roolia opiskelijoiden tervey-
den- ja sairaanhoidossa on korostettava ja tarvittaessa mahdollistetta-
va käyttäjäryhmän kannalta myös tarkoituksenmukaiset somaattiset eri-
koislääkärit YTHS:ssä.

Kun lakiesitys rajaa kansainväliset vaihto-opiskelijat YTHS:n opiskelu-
terveydenhuollon ulkopuolelle, on maakuntien oltava valmiita tarjoa-
maan palvelut vuosittain Suomessa opiskeleville noin 10 000 vaihto-
opiskelijalle. Tämä vaatii huomiota ja panostuksia maakuntien korkea-
koulukaupunkien yksiköiden monikieliseen viestintään ja vastaanotto-
palveluihin.

Lakiesitys on kannatettava. YTHS:n tuottaman opiskeluterveydenhuol-
lon laajentaminen ammattikorkeakouluopiskelijoihin todennäköisesti vä-
hentää terveyseroja yliopisto- ja ammattikorkeakouluopiskelijoiden välil-
lä ja yhdenmukaistaa palvelujen saantia.

Käsittely

Vastaehdotus:

Sanna Vesikansa:

Lisätään uusi kappale lausunnon toiseksi viimeisen kappaleen jälkeen:
"Kun lakiesitys rajaa kansainväliset vaihto-opiskelijat YTHS:n opiskelu-
terveydenhuollon ulkopuolelle, on maakuntien oltava valmiita tarjoa-
maan palvelut vuosittain Suomessa opiskeleville noin 10 000 vaihto-
opiskelijalle. Tämä vaatii huomiota ja panostuksia maakuntien korkea-
koulukaupunkien yksiköiden monikieliseen viestintään ja vastaanotto-
palveluihin."

Lisätään lausunnon toiseksi viimeisen kappaleen viimeisen lauseen
loppuun: "...ja tarvittaessa mahdollistettava käyttäjäryhmän kannalta
myös tarkoituksenmukaiset somaattiset erikoislääkärit YTHS:ssä."

14.05.2018

Pöytäkirjanote tarkasta-
maton

PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Sanna Vesikansan vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö, STM 19.4.2018
- 2 Lausuntopyyntön liite, hallituksen esitysluonnos
- 3 Sosiaali- ja terveystoimialan lausunto 27.4.2018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Sosiaali- ja terveysministeriö

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Pöytäkirjanote on lähetetty asianosaiselle 17.5.2018.

Kaupunginhallitus

Jenni Björkstén
pöytäkirjanpitäjä

MUUTOKSENHAKUOHJEET

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §